

BRATISLAVSKÉ METRO

PREKLAD TÍMEA KREKOVIČ BECK

BRANK

Ferenc
Czinki

Bratislavské metro

Ferenc Czinki

Východoeurópska balada

V čase písania diela bol autor štipendistom Zsigmonda Móricza a štipendistom Medzinárodného vyšehradského fondu (International Visegrad Fund).

Preklad diela vznikol taktiež na štipendijnom pobyte Medzinárodného vyšehradského fondu.

•

- Visegrad Fund

• •

V knihe sa nachádzajú doslovné alebo pozmenené citáty z diel nasledujúcich autorov:

András Cserna-Szabó, András Firon,
Dr. Danuta Učníková, Erzsébet Varga,
Ferenc Keszeli, Ján Lacika, J. D. Salinger,
Lajos Grendel, Otto Došek, Tibor Babiczky

Dnes to znie ako legenda...

Bratislavský sprievodca, 1978

Niesol som ju
desať poschodí!
Zhodil ju na zem vo
svojej kutici, klakol
si k Nej a plakal.
Plakal.

Gregory Corso,
preklad Mariána Andričíka

Nevedeli sme si
spomenúť, kde
by nám mohlo byť
lepšie ako práve tu.

Dominik Tatarka

Bratislava nemá metro. Nedá sa však povedať, že po ňom niet ani stopy. Zídem dolu. Poobede bola búrka, voda ešte stále steká po schodoch. Ak by metro existovalo, toto by bola centrálna stanica, odtiaľto by vyrážali linky do všetkých smerov. Teraz je to len zložitý podchod. Počul som, že miestni vysokoškooláci oslávili narodeniny metra, ktoré nikdy nikto nedokončil. Výročie nebytia. V meste som jeden mesiac, na hranici toho, či som ešte turista. Som, ibaže neúplný. Ešte sa mi podarí naraziť na drahú kávu, ale už poznám maďarského mäsiara. Už mám obľúbenú trasu trolejbusu. Bol som v bufete plnom basebalových čiapok na konci železničnej stanice. Neviem, či už niekto cítil, že len pri pohľade na toľko čiapok sa okamžite zadusí. Vojdeš a obopnú ťa od stropu až po zem, ledva trafiš k pultu. Je teplo, jarné ráno plné chumáčov z topola, ale to je úplne jedno, lebo toto miesto nemá terasu, iba zvnútra cez zamrežované okná hostia sledujú stanicu, hlavnú ces-

tu, betónový plot železnice. Nevieť, kedy som si osvojil zvyk, že si ku káve zakaždým vypýtam noviny, aj keď nerozumiem tomu, čo píšu, alebo ak nepoznám ani len písme-
ná. Iba listujem a vidím, že odovzdali most, východné Slovensko zažíva suchá, upiekli najväčší bratislavský rožok na svete alebo práve to, že ani dnes metro nechodí odnikiaľ nikam, iba ľudia márne čakajú vo veľkej betónovej jame. Nikto sa nepozrie na svoje hodinky. O pár týždňov budem aj ja takto stáť, aj vtedy bude búrka, po schodoch bude stekať voda, naozajstný vodopád, ale nikoho to nezaujíma. Vyčkávame. Toto všetko sa však udeje až o dosť neskôr. Dnes mám stretnutie v krčme *Lipa*. Mám tam príbeh. Pravdepodobne to bude vražda. Niektorí zabil láskavosť v betónovej jame na okraji petr-
žalského sídliska v máji roku tisícdeväťsto-
osemdesiattri. Alebo v júni. Bolo to dávno. Všetko sa deje dávno. Odchádzam. Čakajú. Sedia. Raz v lete sa anketári opýtali cudzin-
cov, ktorí navštívili mesto, ako sú spokojní s bratislavským metrom. Presnosť, počet spojov, rozloženie zastávok. Každý bol veľmi spokojný.

Existuje jedna planéta. Satelitné mesto. Krúti sa okolo vlastnej osi. Má také veľké srdce, že sa doň zmestí aj tank. Jeho obyvatelia pracujú v Matadorke, Tesle, Slovnafte a Dimitrovke. Počúvajú praskajúce vinyly pri otvorených oknách. Vedľa drevených búd si pochutnávajú na pečenom mäse v zemi. Chodia na konské preteky a kúpaliská. Fandia. Asi Petržalke. Sledujú rastúce paneláky. Zmestí sa ich sem tak sto-stopäťdesiatisíc. Nerátajú to. Stavajú mosty a metro. Konštruujú budúcnosť. Na prvého mája postaví pri brehu rieky javisko, na vode sa lepšie rozlieha zvuk, tóny gitár plávajú k Starému Mestu. Satelitné mesto koluje okolo domovskej planéty, dá sa tam prejsť po mostoch, propelerom, chodí električka, budujú metro. Satelitné mesto nie je len nocľaháreň, stáva sa, že ho celé dni neopustíš. Len hompáľaš nohami na jeho okraji, sedíš na brehu rieky, opieraš sa o piliere mosta. Sleduješ veselých kajakárov. Z brehu im v sieťovke púšťajú pívá. Nad

riekou cinkajú fľaše Topvaru. Fajčia marsky. A prosím, ďalšia planéta. Jediná vec vhodná na cestovanie v kozme, UFO, však nepremáva. Mlčí nad mestom, priskrutkované k mostu. Asi by sa malo točiť, ale netočí sa. Ak vyjdeš hore a sadneš si k jednému zo stolov, vidíš vždy to isté, ale, samozrejme, nesadneš si, len sa pod ním každý deň prejdeš. Satelitné mesto má prírodu, ale je zahalená betónom a láskavosťou. Tam dole, na zastávke, ktorú nikdy nedokončili, sa krátkovlasé dievča prehrabáva v taške, hľadá oheň. Muž, ktorý nosí rukavicu len na jednej ruke, jej podá škatuľu zápaličiek. Vedľa nich stoja muži v havajských košeliach, vo vreckách im štrkocú drobné. Mladý muž oddychuje s kartónovou škatuľou pri nohách, je previazaná motúzom. Iné dievča na prste krúti zväzkom kľúčov. Odletia pri jednej z otočiek. Volá za kľúčmi po nemecky. Tam hore zaparkuje taxikár, vypne svetlá, zakloní sedadlo, sníva po maďarsky. Z brehu prichádza skupina chlapcov a dievčat. Sú veselí a láskaví. Muž v sivom plášti si strká pokrčený lístok do vrecka. Pravdepodobne niekto fotí. Čakajú na metro. Nič nevydáva zvuk. Začína pršať.